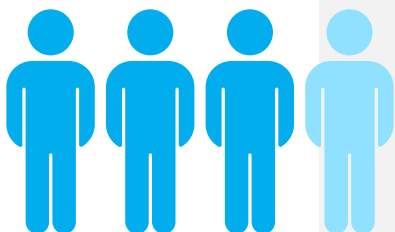

NASILJE U ODGOJU DJECE U HRVATSKOJ

KORIŠTENJE NASILNIH ODGOJNIH POSTUPAKA

unicef

za svako dijete

3 od 4 roditelja u Hrvatskoj

vjeruje u nenasilne metode odgoja

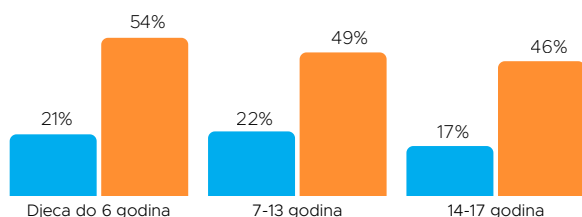
i misli da

- tjelesno i psihičko kažnjavanje nije korisno
- su nenasilne metode odgoja učinkovite i dobre za razvoj njihovog djeteta
- tjelesno i psihičko kažnjavanje ugrožava djetetovu dobrobit, povećava agresivno ponašanje i šteti odnosu roditelja i djece

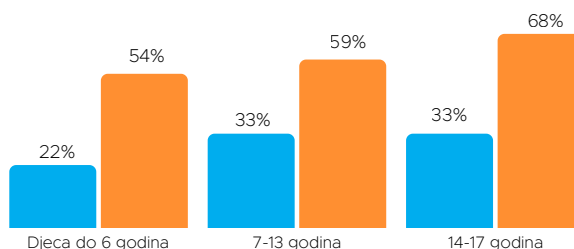
Jače vjerovanje u nenasilno roditeljstvo ne prenosi se u potpunosti u roditeljsku praksu

- korištenje nenasilnih metoda ne isključuje upotrebu nasilnih metoda
- roditelji češće primjenjuju nasilne odgojne postupke nego što to deklarativno izjavljuju

Prevalencija tjelesnog kažnjavanja u posljednjih godinu dana

Prevalencija psihičkog kažnjavanja u posljednjih godinu dana

- Što roditelji kažu (opća procjena, deklarirana prevalencija)
- Što roditelji pokazuju (nasilni postupci koje koriste)

20 % VS 29 %

50 % VS 60 %

tjelesno
kažnjavanje

psihičko
kažnjavanje

- kada ih se pita općenito, u prosjeku 20 % roditelja navodi da su tjelesno kažnjavali svoje dijete, a 29 % da su psihički kažnjavali svoje dijete

- kada su odgovarali na pitanja o konkretnim postupcima koje koriste, pokazalo se da je u prosjeku 50 % roditelja koristilo neki oblik tjelesnog kažnjavanja, a 60 % psihičkog kažnjavanja u posljednjih godinu dana

Mnogi roditelji negiraju korištenje tjelesnog i psihičkog kažnjavanja jer ne žele priznati nešto što društvo osuđuje, a neki ne prepoznaju neka svoja ponašanja kao nasilna

► 1 od 2 djece

doživjelo je tjelesno
kažnjavanje

u posljednjih godinu dana

► 60 % djece

doživjelo je psihičko
kažnjavanje

u posljednjih godinu dana

Nasilje (tjelesno i psihičko kažnjavanje)

ugrožava razvoj i dobrobit djece - utječe na njihovo samopouzdanje, sposobnost da uče i funkcioniraju u školi, na njihove odnose, uzrokuje probleme mentalnog zdravlja te može dovesti do samoozljeđivanja, rizičnog i nasilnog ponašanja

Izvor: Istraživanje o znanju, stavovima, odgojnim postupcima, socio-kulturnim i rodnim normama roditelja povezanim s nasiljem prema djeci i adolescentima u obitelji. Istraživanje je za Ured UNICEF-a za Hrvatsku provela agencija Henda 2024. godine, na nacionalno reprezentativnom uzorku od 1010 kućanstava s djecom u dobi od 0 do 17 godina

NASILJE U ODGOJU DJECE U HRVATSKOJ

KOLIKO RODITELJA JE KORISTILO ODREĐENE ODGOJNE
POSTUPKE JEDNOM ILI VIŠE PUTA U PROTEKLOJ GODINI

za svako dijete

NASILNI ODGOJNI POSTUPCI	Djeca 0 - 6 godina	Djeca 7 - 13 godina	Djeca 14 - 17 godina
TJELESNO KAŽNJAVANJE			
udarili dijete po stražnjici rukom	40%	37%	33%
ošamarili dijete	9%	15%	23%
protresli ili zgrabili dijete kako bi privukli njegovu pozornost	21%	28%	26%
povlačili dijete za kosu / uši	18%	22%	17%
prisilili dijete da bude u nekom neugodnom ili posramljujućem položaju (klečanje, stajanje u kutu...)	7%	13%	13%
udarili dijete predmetom (štap, remen itd.)	6%	12%	11%
izudarali dijete predmetom ili šakom („pretukli“)	5%	6%	7%
uskratili hranu / kaznili dijete hranom	24%	-	-
PSIHIČKO KAŽNJAVANJE			
vikali na dijete / derali se glasno i agresivno	34%	50%	58%
prijetili djetetu udaranjem, batinama	29%	35%	35%
bili suzdržani i hladni, odbili grliti ili ljubiti dijete, odbili razgovarati s djetetom	23%	31%	39%
nastojali da se dijete osjeća posramljeno ili krivo	21%	26%	32%
vrijeđali dijete nazivajući ga glupim, lijenim, nepromišljenim i sličnim nazivima	9%	23%	29%
prijetili djetetu da će ga ostaviti ili napustiti (ili poslati u popravni dom za stariju djecu)	9%	16%	20%
izolirali / zatvorili dijete (npr. kaznili da da bude samo u sobi)	23%	-	-

NENASILNI ODGOJNI POSTUPCI	Djeca 0 - 6 godina	Djeca 7 - 13 godina	Djeca 14 - 17 godina
pohvale djetetu nakon što je prestalo s ponašanjem koje su smatrali lošim ili kada se dobro ponašalo	88%	91%	91%
objašnjenje djetetu zašto je nešto što je učinilo pogrešno	87%	94%	95%
objašnjenje djetetu pravila kako bi spriječili ponavljanje neprimjerenog ponašanja	85%	91%	94%
obećanje djetetu da će biti nagrađeno ako počne ili prestane činiti ono što roditelj (ne) želi	79%	81%	78%

Nasilni odgojni postupci prisutni su u svim dobnim skupinama djece

Teži oblici tjelesnog kažnjavanja rastu s dobi djeteta

Psihičko kažnjavanje raste s dobi djeteta

Nasilje (tjelesno i psihičko kažnjavanje) ugrožava razvoj i dobrobit djece - utječe na njihovo samopouzdanje, sposobnost da uče i funkcioniraju u školi, na njihove odnose, uzrokuje probleme mentalnog zdravlja te može dovesti do samoozljeđivanja, rizičnog i nasilnog ponašanja

Roditelji najviše koriste nenasilne odgojne postupke

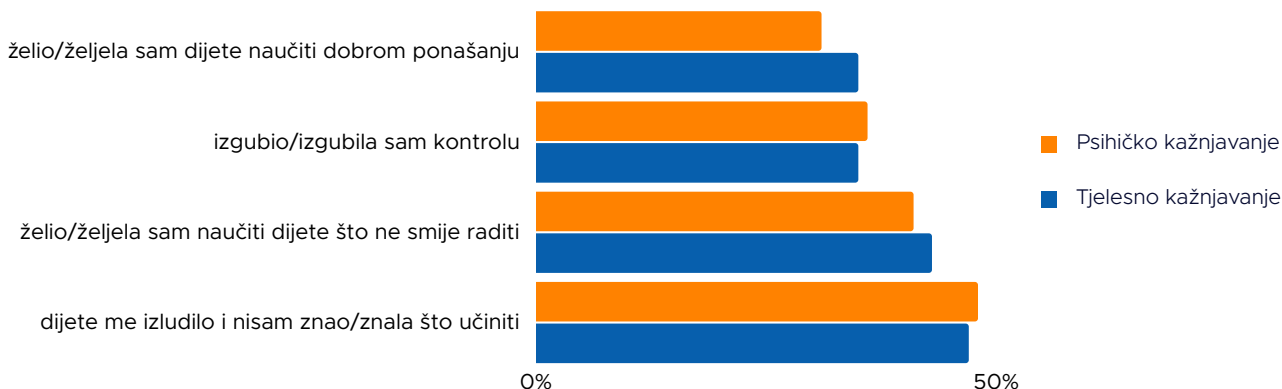
Izvor: Istraživanje o znanju, stavovima, odgojnim postupcima, socio-kulturnim i rodnim normama roditelja povezanim s nasiljem prema djeci i adolescentima u obitelji. Istraživanje je za Ured UNICEF-a za Hrvatsku provela agencija HendaL 2024. godine, na nacionalno reprezentativnom uzorku od 1010 kućanstava s djecom u dobi od 0 do 17 godina

NASILJE U ODGOJU DJECE U HRVATSKOJ

ŠTO UTJEČE NA KORIŠTENJE NASILNIH ODGOJNIH POSTUPAKA

unicef
za svako dijete

Glavni razlozi za tjelesno i psihičko kažnjavanje djece od strane roditelja

Društvena očekivanja, uvjerenja i nedostatak socijalne podrške uvelike utječu na odgojne metode koje roditelji koriste

Gotovo

50 % roditelja

misli da bi drugi roditelji imali lošije mišljenje o njima ako ne koriste psihičko ili tjelesno kažnjavanje

70 % roditelja

suočava se s obiteljskim nesuglasticama oko odgojnih postupaka

Uz one između samih roditelja, najčešće nesuglasice nastaju sa

- starijim ženskim rođacima, primjerice bakama (42 %)
- starijim muškim članovima obitelji, poput djedova (22 %)

Teže socioekonomske okolnosti

(financijska nesigurnost, niže obrazovanje, manje podržavajući partnerski i obiteljski odnosi i dr.)

povezane su s većom upotrebom tjelesnog i psihičkog nasilja

Najčešći izvori informiranja roditelja o odgojnim postupcima

Roditelji koji su i sami bili izloženi nasilju u djetinjstvu vjerojatnije će koristiti nasilje u roditeljstvu

Na primjenu nasilnih odgojnih postupaka najviše utječu:

- › izloženost roditelja nasilju tijekom njihova djetinjstva
- › vjerovanje u učinkovitost nasilja u odgoju djece
- › uvjerenje o rasprostranjenosti nasilja u odgoju djece

Roditelji navode da je **snažniji sustav socijalne podrške** važan čimbenik u sprečavanju korištenja nasilja u odgoju djece

Izvor: Istraživanje o znanju, stavovima, odgojnim postupcima, socio-kulturnim i rodnim normama roditelja povezanim s nasiljem prema djeci i adolescentima u obitelji. Istraživanje je za Ured UNICEF-a za Hrvatsku provela agencija HendaL 2024. godine, na nacionalno reprezentativnom uzorku od 1010 kućanstava s djecom u dobi od 0 do 17 godina.